

LIIKUNTAPALVELUJEN PALVELUTASOPÄÄTÖS 2022

Liikuntalain (390/2015) tavoitteena on edistää:

- 1) eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikkua ja harrastaa liikuntaa;
- 2) väestön hyvinvointia ja terveyttä
- 3) fyysisen toimintakyvyn ylläpitämistä ja parantamista
- 4) lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä
- 5) liikunnan kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta
- 6) huippu-urheilua
- 7) liikunnan ja huippu-urheilun rehellisiä periaatteita, sekä
- 8) eriarvoisuuden vähentämistä liikunnassa.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat tasa-arvo, yhdenvertaisuus, yhteisöllisyys, monikulttuurisuus, terveet elämäntavat sekä ympäristön kunnioittaminen ja kestävä kehitys.

Kunnan tehtävänä on luoda yleiset edellytykset kuntalaisten liikkumiselle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Lain arvopohja perustuu yhteiskunnan terveys- ja hyvinvointipolitiikan tukemiseen liikunnan avulla, samalla kun laissa korostetaan liikunnan merkitystä itseisarvoisena toimintana. Liikuntalain perusteluissa painotetaan liikunnan olevan kansalaisten peruspalvelu. Tasa-arvon ohella laissa korostetaan suvaitsevaisuuden, kulttuurien moninaisuuden ja kestäväen kehityksen tukemista liikunnan avulla sekä urheilun eettisen pohjan vahvistamista.

Kuntalain (410/2015) mukaan kunnan tulee edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävää kehitystä alueellaan. Liikunta on hyvinvointipolitiikan väline ja sillä on merkitystä kuntalaisten terveyden sekä työ- ja toimintakyvyn ylläpidossa

Nivalan kaupunki ja kaupunkiomisteinen Nivalan Liikuntakeskus Oy ovat sopimuksella sopineet liikuntapalvelujen tuottamisesta kokonaisvaltaisesti Nivalan kaupungin alueella.

Liikuntapaikat koko kunnan alueella huolehditaan käyttäjien tarpeiden mukaisesti ja Liikuntakeskuksen ja Nivalan kaupungin alueella olevat, tulevat ja suunnitellut liikuntapaikat tukevat toiminnallisesti ja taloudellisesti toisiaan.

Tavoitteena on tuottaa liikuntapalvelut edullisesti, tasapuolisesti ja kuntalaisten liikunnalliset tarpeet tyydyttäen. Palvelujen on oltava virikkeellisiä, laadukkaita sekä hyvinvointia ja terveyttä edistäviä.

PALVELUTASOPÄÄTÖS

Palvelutuotanto on jaettu eri toimintakohtiin, joista määräytyy liikuntapalvelujen toimintaohje ja palvelutaso. Liikuntapalveluja tulee tuottaa liikunta- ja kuntalain sekä

asetettujen tavoitteiden mukaisesti palvelen tasapuolisesti kaikkia kuntalaisia. Aatteellista liikuntakasvatustyötä tehdään kokonaisvaltaisesti käytännön toimien ohella.

1. Koululiikunta

Koululiikunnan ja koululaiskilpailujen pohjana on koululiikuntasuunnitelma. Suunnitelma tehdään toukokuun loppuun mennessä seuraavaa lukuvuotta varten. Suunnitelman tekevät liikuntakeskus ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhdessä. Koululiikuntasuunnitelmassa sovitaan, miten Liikuntakeskus sekä koulut järjestävät koululiikunnan kilpailutapahtumat lukuvuosittain. Käytännön organisoinnin hoitaa Liikuntakeskus yhdessä opettajien kanssa yhteisesti suunnitelmassa sovitun ohjeistuksen mukaisesti.

Kilpailulajeiksi valitaan alueelle ominaiset lajit, joita voidaan paikkakunnalla harrastaa.

Koululiikunnassa osallistutaan kilpailusuunnitelman mukaisesti piirikisoina yu:n viestikarnevaaleihin, koululiikuntaliiton Oulun eteläisen alueen yu:n piirikisoihin sekä koululaisten Keskipohjanmaan alueen hiihdon maakuntaviestiin. Liikuntapalvelut hoitavat prosessin ilmoittautumisista ja karsinnoista kilpailuun yhdessä koulujen henkilöstön kanssa ja vastaa osallistumismaksuista ja kuljetusten kustannuksista. Osallistuvat koulut vastaavat ruokailukustannuksista. Liikuntapalveluiden toimihenkilö on mukana kilpailumatkoilla ja valmisteluissa. Kilpailusuunnitelmassa määriteltyjen muiden kilpailujen ilmoittautumisprosessin hoitaa Liikuntakeskus ja kustannuksista vastaavat osallistuvat koulut.

Alakouluilla on viisi (5) uintikertaa lukuvuoden aikana. Alakoulujen uimaopetuksen käytännönjärjestelyistä on erillinen sopimus. Yläkoulu ja lukio käyvät uimassa opetussuunnitelmiansa mukaisesti.

Koulujen latu- ja jääalueita ylläpidetään ja huolletaan hoitoluokituksen mukaan. Kustannuksista sovitaan hoitoluokituksessa.

Mittarit:

- liikuntasuunnitelman mukaiset kilpailut ja osallistujamäärät

2. Terveyttä edistävä liikunta/ennaltaehkäisevä työ

Nivalan Liikuntakeskus Oy järjestää ja kehittää vuosittain monipuolisia kuntoliikuntatapahtumia yksin ja yhdessä yhteistyökumppanien kanssa.

Nivalan Liikuntakeskus Oy tuottaa terveysliikuntapalveluja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Painopistealueena on terveyttä edistävä ennaltaehkäisevä työ koulu-, työpaikka- ja soveltavan liikunnan parissa.

Terveyttä edistävästä liikuntatapahtumista/teemaviikoista ja hyvinvointi-alueennoista tehdään yhdessä hyvinvointitoimialan kanssa vuosittainen suunnitelma kunkin vuoden tammikuun loppuun mennessä.

Kulujaosta, järjestelyvastuista, markkinoinnista, palkinnoista, osanottomaksuista ja toimitsijoista sovitaan tapahtumakohtaisesti yhdessä toimijoiden kanssa.

Yli 65-vuotiailla on mahdollisuus hankkia käyttöönsä seniorikortti, jolla voi käyttää Nivalan Liikuntakeskus Oy:n kuntosalia ja uimahallia. Korttiluokat hintoineen ovat seuraavat:

- 65-69 -vuotiaat, 222€
- 70-74 -vuotiaat, 111€
- yli 75 -vuotiaat saavat kortin ilman korvausta

Mittarit:

- tapahtumat osallistujamäärineen painopistealueittain
- seniorikorttien käyttäjämäärät ikäluokittain, käyntikerrat

3. Liikuntaneuvonta

Nivalan Liikuntakeskuksella on työsuhteessa vähintään yksi kokoaikainen liikuntaneuvoja. Liikuntakeskus hoitaa lähetteen mukaisen liikuntaneuvonnan yhteistyössä Peruspalvelukuntayhtymä Kallion kanssa. Lähetteellä annettava liikuntaneuvonta on maksutonta ja sisältää tutustumisen erilaisiin liikuntamuotoihin. Lisäksi lähetteellä neuvontaan tulevalle asiakkaalle taataan mahdollisuus osallistua vähintään kahden kuukauden jakso maksuttomaan tarjonnassa olevaan ryhmäliikuntaan tai muuhun vastaavaan liikuntaohjaukseen (väh. kerran viikossa). Liikuntakeskus tarjoaa viikoittain vähintään 2h/viikko maksutonta kaikkien nivalalaisten saavutettavissa olevaa liikuntaneuvontaa. Näiden lisäksi liikuntakeskus ylläpitää liikuntaneuvontapistettä ("kylmäpiste"), järjestää liikuntavälineiden vuokraustoimintaa ja ylläpitää Nivalan yhteistä liikuntakalenteria.

Tavoitteet 2022: Liikuntalähetteen määrä vuodessa 50 kpl. Ilman lähetettä annettu liikuntaneuvonta väh. 2h/viikko ja 40 viikkoa/vuosi.

Mittarit:

- lähetteen määrä ja neuvonta-asiakkuuden kesto
- ilman lähetettä annettu liikuntaneuvonta; asiakasmäärät ja asiakkuuksien kesto

4. Lasten ja nuorten liikkuminen

Liikuntakeskus järjestää lapsi- ja nuorisokohderyhmille mahdollisuuksia tutustua erilaisiin liikuntalajeihin, yhteistyössä kaupungin eri toimialojen, urheiluseurojen ja yritysten kanssa.

Liikuntakeskus aktivoi urheiluseuroja matalan kynnyksen toimintaan.

Liikuntakeskuksen johdolla tehdään yhdessä urheiluseurojen kanssa kesäajan lajikoulukalenteri/ kesäleirikalenteri. Liikuntakeskus osallistuu yhteistyössä urheiluseurojen kanssa lajikoulujen/kesäleirien toteuttamiseen.

Liikuntakeskus vastaa, että lapsi- ja nuorisoliikunnan kilpailutoiminnassa lajipaikat ovat tapahtuman edellyttämässä kunnossa.

Nivalalaisilla seuroilla, yhdistyksillä ja järjestöillä on mahdollisuus hakea alle 10-vuotiaiden lasten harrastusryhmille maksuttomia vuoroja Nivalan Liikuntakeskus Oy:n hallinnoimista liikuntatiloista ja -paikoista. Toiminnan on oltava säännöllistä ja lisäksi aikuisen ohjaamaa. Haettaessa on ilmoitettava, että mille aikajaksolle vuoroja haetaan.

Mittarit:

- kuvaus lapsille ja nuorisolle kohdennetuista mahdollisuuksista tutustua eri lajeihin
- kuvaus lapsille ja nuorille suunnatusta matalan kynnyksen toiminnasta
- lapsille ja nuorille kohdennetut liikkumisryhmät
- lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuus ja sen kehittyminen
- kuvaus lajikoulu- ja kesäleiritoiminnasta osallistujamäärineen
- Alle 10-vuotiaiden lastenharrastusryhmien määrä Liikuntakeskuksen hallinnoimissa liikuntatiloissa lajiryhmittäin

5. Uimakoulut

Liikuntakeskus tarjoaa uimakouluja sekä aikuisille että lapsille. Uimakoulut järjestetään kysynnän mukaan. Aikuisille on tarjolla maksullista yksilöopetusta. Esikouluikäiselle ja uimataidottomille alakoululaisille järjestetään kesällä uimakouluja.

Perusopetuksen toisen luokan (2.lk) jälkeen niille oppilaille, joilla ei ole alkeisuimataittoa tarjotaan mahdollisuus osallistua ilmaiseen uimakouluun. Uimakouluun osallistumistarpeen määrittelevät yhdessä oppilaan opettaja ja uimaopettajat.

Mittari:

- aikuisten uimakoulujen lukumäärä ja osallistujien määrä
- lasten uimakoulujen lukumäärä ja osallistujien määrä

6. Yhteistyö eri tahojen kanssa

Liikuntakeskus tekee yhteistyötä paikallisten järjestöjen, seurojen, koulujen, kyläyhdistysten, naapurikuntien, seutukuntien ja eri liikuntajärjestöjen kanssa. Liikuntakeskus edistää yhteistyötä paikkakunnan eri urheiluseurojen kesken.

Liikuntakeskus järjestää vuosittain vähintään kaksi seurailtaa.

Liikuntakeskus järjestää liikuntaa edistävän poikkihallinnollisen keskustelutilaisuuden. Urheiluseuroista on mahdollista valita henkilö edustamaan urheiluseuroja HYTE-työryhmään.

Liikuntakeskus palkitsee vuosittain (tammi-helmikuussa) edellisenä vuonna SM-tasolla menestyneet nivalalaiset urheilijat. Palkittaville Liikuntakeskus

järjestää palkintotilaisuuden. Jos palkintona jaetaan rahaa, niin se maksetaan seuralle ja seura ohjaa palkintorahan urheilijalle seurassa sovitulla tavalla.

EM-, MM- ja olympiatasolla menestyneet Nivalassa kirjoilla olevat urheilijat palkitsee kaupunginhallitus. Esityksen palkittavista urheilijoista tekee Liikuntakeskus. Palkinnot jaetaan joko Liikuntakeskuksen järjestämässä palkintotilaisuudessa tai kaupungin itsensä järjestämässä tilaisuudessa.

Mittari:

- järjestettyjen seurailtojen määrä ja osallistuneiden seurojen määrä
- kuvaus liikuntaa edistävän työryhmän toiminnasta
- kuvaus muusta yhteistyöstä

7. Liikunta-avustukset

Liikuntakeskus osallistuu liikunta-avustusten vuotuisen hakuprosessiin ja myös prosessin kehittämiseen yhdessä hyvinvoinnin toimialan kanssa. Lisäksi liikuntakeskus valmistelelee esityksen hyvinvointilautakunnalle liikunta-avustusten jaosta.

8. Raportointi

Liikuntakeskus tekee liikuntapalvelutasopäätöksen mittareiden mukaisen raportoinnin hyvinvointitoimialalle tammikuun loppuun mennessä.

Liikuntakeskus tekee liikuntapalvelujen tuottamisesta kaupungin ohjeiden edellyttämällä tavalla toiminnallisten tavoitteiden toteutumis- ja tilinpäätösraportit.

Raportoinnissa käytetään yleisesti saatavilla olevia liikuntaan liittyviä mittareita: liikuntakeskuksen tuottamat palvelut, kävijämäärät, saatavilla olevat laskelmat kuntien panostuksista liikuntapalveluihin, asiakaspalautteet.

Nivalan Liikuntakeskus Oy ja Nivalan kaupungin hyvinvoinnin toimiala kehittävät vuoden 2022 aikana mittariston nivalalaisten liikunta-aktiivisuuden mittaamiseksi.

9. Henkilöstö

Liikuntakeskuksen tulee palkata ammattitaitoista henkilöstöä tuottamaan päätetyt palvelut niillä resursseilla, mitkä yhtiöllä on käytössä. Näille toiminnoille järjestetään toimiva varamiesjärjestelmä. Liikuntapalveluja tuottava henkilöstö tulee olla liikunta-alan tai muun vastaavan koulutuksen käyneitä.

10. Liikuntapaikat ja -välineet

Nivalan Liikuntakeskus Oy omistaa Nivalan jäähallin, uimahallin, kuntosalin, keilahallin ja Pyssyhovin. Kiinteistöt ovat Nivalan kaupungin vuokratonteilla.

Kaupungin muut liikuntapaikat ja sellaiseksi luettavat vapaa-ajan alueet omistaa Nivalan kaupunki ja niitä hallinnoi Nivalan Liikuntakeskus Oy.

Liikuntakeskuksella on Nivalan kaupungin omistamien liikuntapaikkojen hoitovastuu. Näillä liikuntapaikoilla oleva irtainkalusto on Liikuntakeskus Oy:n omistuksessa.

Liikuntakeskuksella on näytteenotto- ja raportointi vastuu PPKY Kallion virallisiksi uimapaikoiksi luokitelluilta uimapaikoilta sekä kuluttajaviraston ohjeiden mukainen velvoite hankkia em. paikoille ohjeen mukaiset hengenpelastusvälineet.

Em. liikuntapaikkojen hoitoluokituksista on erillinen selvitys, joka on tämän palvelutasopäätöksen liitteenä.

Nivalan Liikuntakeskus päättää liikuntapaikkojen hoidoista ja niiden hoitotavoista hoitoluokituksen mukaisesti. Mikäli tehtävien hoidossa käytetään urakointia niin kilpailutuksen hoitaa Liikuntakeskus Oy ja hankinnassa noudatetaan hankintaohjeita.

11. Liikuntapaikkainvestoinnit

Liikuntakeskus laatii liikuntapaikoista ja liikuntapaikkarakentamisesta käyttö- ja tarvesuunnitelman hyvinvointilautakunnalle ja tekniselle lautakunnalle vuosittain talousarvion laadinnan yhteydessä. Suunnitelma on tyypiltään tiedottava ja se esittää tulevat liikuntapaikkojen korjaustarpeet, uusinvestoinnit ja mahdolliset käyttöikänsä päähän tulevat liikuntapaikat ja niille esitettävät toimenpiteet.

Liikuntapaikkarakentamisessa tehdään yhteistyötä kaupungin kanssa ja investointien rakentamisesta tehdään yhteisesti päätös, missä sovitaan myös loppukäyttäjä ja siitä kuka vastaa ko. liikuntapaikan käytöstä ja hoidosta. Samalla sovitaan käyttökustannusten jaosta. Liikuntakeskus voi investoida itsenäisesti, jolloin on varmistettava hankkeen rahoitus sekä käyttötalous. Teknisellä toimella on määrärahavaraus pieniin liikuntapaikkojen ylläpitokorvauksiin ja liikuntapaikkainvestointeihin.

Liikuntapaikkainvestoinneille, jotka valmistuttuaan siirretään Nivalan Liikuntakeskuksen hoitovelvollisuuden pariin, on osoitettava vuotuista käyttökustannusta vastaava summa Nivalan Liikuntakeskus Oy:lle. Määräraha tarkistetaan todelliselle tasolle 12 kk käyttökustannus seurannan jälkeen.

12. Muuta

Tämä palvelutasopäätös päivitetään vuosittain. Määräraha seuraa kustannuksia vastaavia palvelutasomuutoksia. Palvelutasopäätös on varsinaisen sopimuksen liiteasiakirja, jolla täydennetään varsinaisessa sopimuksessa olevia asiakohtia.

Palvelutasopäätös käsitellään vuosittain hyvinvointilautakunnassa ja Liikuntakeskuksen hallituksessa sekä koulujen toiminnan osalta opetuslautakunnassa. Palvelutasopäätöksen allekirjoittavat Liikuntakeskuksen toimitusjohtaja, hyvinvointijohtaja ja sivistysjohtaja.

Nivalassa ____/____2022

Jukka Turunen

hyvinvointijohtaja
Nivalan kaupunki

Pekka Niemelä

toimitusjohtaja
Nivalan Liikuntakeskus Oy

Riitta Viitakangas

sivistysjohtaja
Nivalan kaupunki

Liitteet Sopimus liikuntapalvelujen tuottamisesta 2020
Liikuntapaikkojen kunnossapito/hoitotaso 2022
Uimaopetusta koskeva sopimus 2020

